

Spelreglerna i sin helhet

Antal spelare: 2-8 spelare.

Ålder: Från cirka 8 år och äldre.

Speltid: Cirka 5-30 minuter. Vid seriespel blir speltiden längre.

Kortleken: Totalt 110 spelkort fördelade enligt följande:

60 st 1-10-kort, addition (fördelat sex av varje valör)

2 st 25-kort, addition

1 st 50-kort, addition

20 st 1-10-kort, subtraktion (fördelat två av varje valör)

2 st 15-kort, subtraktion

1 st kort med siffran 0

4 st dubblera/halvera-kort

4 st Tvärtom-kort

4 st Stå över-kort

4 st Medurs/Moturs-kort

4 st 20-40-60-80-kort

4 st Kopiera-kort

Spelidé

Ett fartfyllt och underhållande spel där deltagarna blandar spelglädje med grundläggande träning i huvudräkning inom talområdet 0-100, i främst räknesätten addition och subtraktion. Spelet går i korthet ut på att nå 100 (eller 0 om ett "Tvärtom-kort" är utspelat), genom att spela ut sina kort från handen.

Spelets gång

Börja med att blanda kortleken och dela ut fem kort till varje spelare. Därefter startar den spelare som har lägst additionskort på handen (vid lika tar man näst lägst och så vidare). Den spelare som har det lägsta kortet börjar med att spela ut det kortet. Varje spelare ska sedan i tur och ordning lägga ett kort i taget, och samtidigt också säga vilken summa/differens spelhögen är på efter lagt kort (till exempel: Spelare 1 börjar och lägger en röd etta och säger också "1" högt. Spelare 2 adderar med en röd nia och säger "10" ($1+9=10$). Spelare tre lägger en blå etta, som är ett subtraktionskort, och säger då "9" ($10-1=9$) och så vidare.

Efter att en spelare lagt ut ett kort, avslutar denna sin tur med att ta ett nytt kort från talongen. Om en spelare bara sitter med kort som innebär att totalsumman blir högre än 100 eller lägre än 0, får spelaren kasta ett kort i kashögen och sedan plocka upp ett nytt kort från talongen. Därefter går turen över till nästa spelare.

Obs! Om korten från talongen tar slut, sparar man det översta kortet i spelhögen och blandar resterande kort (inklusive eventuella kort som kastats) till en ny talong. Därefter fortsätter spelet som vanligt.

Vem vinner?

Singelspel: Den spelare som först blir den som lägger ett kort så att totalsumman i korthögen blir **exakt 100** vinner. Alternativt gäller det att bli först att nå **exakt 0**, ifall specialkortet "Tvärtom-kortet" spelats ut (se vidare information under rubriken "Grundkort och specialkort").

Seriespel: Före ni börjar spela kommer ni gemensamt överens om en totalsumma som man ska undvika att uppnå (förslagsvis 100-250 poäng). Den spelare som lyckas pricka **exakt 100** vinner omgången. Alternativt gäller det att bli först att nå **exakt 0**, ifall specialkortet "Tvärtom-kortet" spelats ut (se vidare information under rubriken "Grundkort och specialkort").

Efter varje spelomgång räknar de resterande spelarna ihop den kortsumma de har kvar på handen. Den spelare som vunnit omgången får automatiskt 0 poäng för omgången. Den spelare som har lägst poängsumma, när den första spelaren når upp till (eller passerar) den förutbestämda totalsumman (förslagsvis 100-250 poäng), vinner hela seriespelet.

Poängberäkning vid seriespel:

- Alla kort 0-10 (oavsett om det är additions- eller subtraktionskort) räknas ihop utifrån sitt värde.
- 25/50 additon samt 15 subtraktion 15 poäng
- Stå över-kort: 15 poäng

- Dubblera/Halvera-kort 15 poäng
- Medurs/Moturs-kort 15 poäng
- 20-40-60-80-kort 20 poäng
- Kopiera-kortet 20 poäng
- Tvärtom-kort 25 poäng

Exempel: En spelare sitter med korten röd 9, blå 8, röd 1, Stå över-kort samt ett Tvärtom-kort. Spelaren ska då summera ihop $9+8+1+15+25=58$. Spelaren får då lägga till 58 poäng under sitt namn i protokollet.

Grundkort och specialkort

Det finns två typer av kort: **Grundkort** och **Specialkort**. Grundkortet är de röda additionskortet 1-10 samt de blå subtraktionskortet 1-10. Dessutom finns det två additionskort med 25, ett additionskort med 50, två subtraktionskort med 15, samt ett kort med siffran 0.

Därutöver finns det sammanlagt **24 specialkort**, fördelade i sex olika kategorier med fyra kort i varje kategori:

STÅ ÖVER: Läger en spelare ett STÅ ÖVER-kort innebär det att den spelare som står på tur i stället får stå över och turen går vidare till nästa spelare. Om man bara är två spelare, så går turen tillbaka till den som spelade STÅ ÖVER-kortet.

DUBBLERA/HALVERA: Läger en spelare ut detta kort kan man antingen dubblera totalsumman i spelhögen (så länge summan inte överstiger 100), eller halvera totalsumman i spelhögen (*Obs! Du kan endast halvera om totalsumman är en jämn summa när kortet spelas ut*).

MEDURS/MOTURS: Läger en spelare ut ett MEDURS/MOTURS-kort ändras spelriktningen till den motsatta. Vid två spelare går turen tillbaka till den som lagt kortet.

TVÄRTOM-KORTET: Läger en spelare ut detta kort, byter addition- och subtraktionskortet betydelse med varandra. Samtliga additionskort används till att subtrahera differensen på spelhögen, medan samtliga subtraktionskort används till att addera summan på spelhögen. Dessutom gäller det nu att vara den första spelaren som först når exakt fram till 0.

TVÄRTOM-kortet spelas ut bredvid spelhögen och när ytterligare ett TVÄRTOM-kort spelas ut, blir allt som vanligt igen och samtliga kort återfår dess normala värde och funktion. Då gäller det också att bli först att nå exakt upp till 100 igen.

När TVÄRTOM-kortet är nollställt, flyttas båda korten in i spelhögen, för att återigen kunna blandas in i spelet i fall talongen tar slut.

20-40-60-80: Här får spelaren välja om man antingen ska addera eller subtrahera 20, 40, 60 eller 80 till spelhögen. Ett exempel: Spelhögens summa ligger på 27 och spelaren på tur spelar ut detta specialkort. Spelaren väljer att addera spelhögens summa med 60, vilket innebär att spelhögens nya summa blir 87. Spelaren näst på tur spelar också ut detta specialkort, och väljer att subtrahera med 80. Då blir spelhögens nya summa 7.

KOPIERA-KORTET: När detta kort spelas ut, kopieras kortet som ligger överst i spelhögen.

- **Exempel 1:** Överst i spelhögen ligger en additionstrea, så spelas Kopiera-kortet ut då kopieras denna additionstrea och man adderar ytterligare tre till summan på spelhögen.
- **Exempel 2:** Överst i spelhögen ligger en subtraktionsnia, men eftersom även Tvärtom-kortet sedan tidigare är utspelat och är aktivt så blir subtraktion addition. Spelas Kopiera-kortet ut på denna subtraktionsnia, så ska man addera ytterligare nio till summan på spelhögen.
- **Exempel 3:** Spelas ett Kopiera-kort ut direkt efter ett specialkort, kopieras specialkortet men man har själv ett eget val hur man vill använda detta specialkort. Om till exempel spelaren före har spelat ut 20-40-60-80-kortet och subtraherat spelhögens totalsumma med 60, kan den spelare som spelat ut Kopiera-kortet välja att addera totalsumman med till exempel 40 i stället.

Obs! Om ett KOPIERA-kort spelas ut direkt efter ett TVÄRTOM-kort, är det TVÄRTOM-kortet som kopieras även fast det ligger bredvid spelhögen. Det innebär i så fall att TVÄRTOM-kortet antingen raderas eller aktiveras.

Spelvarianter

I det här kortspelet finns det många olika möjligheter till att skapa spelvarianter. Endast fantasin sätter gränser. Här nedan ger vi några förslag på möjliga spelvarianter:

0-20 (variant 1): Plocka ut samtliga additions- och subtraktionskort upp till och med 5, samt specialkort: STÅ ÖVER, MEDURS/MOTURS, DUBBELT/HÄLFTEN samt TVÄRTOM. Resterande kort läggs åt sidan. Därefter spelar man som vanligt, men spelet håller sig endast mellan talområdet 0-20.

0-20 (variant 2): Plocka ut samtliga additions- och subtraktionskort upp till och med 5, samt specialkort: STÅ ÖVER, MEDURS/MOTURS samt KOPIERA-kortet. Resterande kort läggs åt sidan. Därefter spelar man som vanligt, men spelet håller sig endast mellan talområdet 0-20. *Obs! Denna variant kan med fördel testas till lägre åldrar.*

Race: Lite ont om tid för ett vanligt parti Cento? Inga problem, spela i stället bara upp till 50 (det vill säga att den person som blir först med att lägga summan 50 vinner) eller annan valfri summa som är lägre än 100. I övrigt gäller samma regler som i det vanliga spelläget,

förutom att man plockar bort addition 50-kortet samt att specialkortet 20-40-60-80-kortet endast kan spelas ut med 20 eller 40.

Maraton: Går till precis som en vanlig omgång, men i stället för att nå exakt 100 kan man öka summan till valfri nivå (till exempel 150, 200 eller 500). När korten tar slut i talongen sparar man i vanlig ordning det översta kortet i spelhögen och blandar resterande kort till en ny talong. En variant som med fördel kan tillämpas när det är många deltagare.

Först till 250 poäng: I den här spelvarianten spelar man seriespel som vanligt, det som skiljer är själva poängberäkningen. I stället för att försöka samla på sig så lite poäng i protokollet som möjligt, ska man här försöka bli den som först når upp till 250 poäng (eller vilken poänggräns man nu satt). Vinnaren av respektive spelomgång får föra in totalsumman på korten som de övriga spelarna sitter med.

Parspel (från minst fyra spelare till max åtta spelare): Är man fyra spelare ska paren sitta varannan, är man sex spelare sitter paren var tredje och är man åtta spelare sitter paren var fjärde mellan varandra.

Spelet går till som vanligt med ett undantag:

- När totalsumman befinner sig inom utgångsläge (antingen minst 90 eller mer vid vanligt spelläge, eller minst 10 eller mindre om tvärtom-läget gäller), får den spelare som står på tur en möjlighet att byta ett kort med sin partner. Detta beslut sitter endast den spelare som är på tur på, och således får inga tecken eller miner äga rum mellan paren. Om spelaren på tur väljer att vilja byta ett kort med sin partner, så fattar var och en för sig inom paret beslut om vilket kort som ska ingå i bytet. Därefter byter man kort mellan varandra med kortsidan nedåt. Den spelare som står på tur måste sedan lägga det kort som man bytt till sig.